

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Aduersùs Magdeburgenses Centuriatores pro Canonibus Apostolorum, & Epistolis Decretalibus Pontificum Apostolicorum, Libri Quinq[ue]

Torres, Francisco de

Coloniae, 1573

VD16 T 1629

Cap. XVIII. De apostolica traditione mysticae vnctionis baptizatorum, quae confirmatio dicitur, & de figura eius in vetere testamento, authore Cyrillo Hierosolymitano, & quid de eo Ioannes in ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29685

I. Cor. II.

nis fugat. sicut enim insufflationes & inuocatio nominis Dei, instar flammæ vehementissimæ, vrunt & fugant dæmones: sic oleum exorcismis sanctificatum, tantam vim per inuocationem Dei & orationem accipit, vt nō solum vestigia peccatorum vrendo deleat, sed etiam dæmones fuget. Postea scribit idem Cyrillus de baptismo ipso, quomodo fiat, & quæ vis eius, & quid illæ mersiones significant. & in extrema parte, vt admoneret, quæ de oleo vntionis & reliquo ritu baptizandi scripserat, tenenda ac seruanda esse, vt ab Apostolis tradita, repetens quæ Paulus in priore epist. ad Corinthios de traditionibus scripsit, Laudo vos, inquit, quod semper mei memores estis, & traditiones, quas tradidi vobis, tenetis. Dicam iterum, quod antea, Dionysium secutus, dixi: Licet nihil aliud diuinius in oleo isto vntionis esset, præter id, quod mysticè docet, vt Cyrillus interpretatus est, inferi scilicet eum, qui baptizatur, in oliuam bonam, id est, in Christum, fieriq; participem pinguedinis illius, an non sanctus hic ritus esse & haberi deberet? verum quia sciebat serpens, qui istos decepit, etiam pueri Luteranorum in bonam oliuam inferuntur, cum baptizantur, tamen excindi eos postea ex oliua, & rursus in oleastrum vetus, vnde prius excisi fuerant, inferi, facile ipsis persuasit, oleum istud vntionis repudiare, & abijcere vt inane & nullius vsus. nulla enim ratione illis postea conuenit, siue ipsum

Nihil refert eiusdē mysterij plures esse theorias.

Nihil refert alium ritum in alijs ecclesijs esse vngendi vel totū corpus, vel partes.

oleum ad certamen vocari significet, siue ad participationem bonæ oliuæ. nihil enim refert, vnus mysterij plures esse & varias theorias ac mysticas interpretationes, vt in scripturis sanctis fieri solet. immo illud quoque obseruandum est, non referre, quod non vno & eodem per omnia ritu atque cæremonia, oleum vntionis in omnibus ecclesijs Orientis & Occidentis adhibeatur: non enim hoc necesse est. Satis est, oleum vntionis adhiberi ad baptismum, qui in ecclesia & ecclesiasticè administratur, siue totum corpus vngatur, vt apud Cyrillum Hierosolym. & Dionysium *πρωτόμυα*, siue partes quædam corporis, vt apud Clementem, qui est ecclesiæ Roman. ritus, sicut pueri in alijs ecclesijs toti merguntur, in alijs caput tantum aqua perfunditur.

De Apostolica traditione mysticæ vntionis baptizatorum, quæ confirmatio dicitur, & de figura eius in veteri testamento, auctore Cyrillo Hierosolymitano: & quid de eo Ioannes in epistola canonica dixerit, & Esaias prophetauerit, ex eodem Cyrillo auctore: & cur Satanas persuaserit Luteranis negare hoc sacramentum: & quid hoc ipsum sacramentum operetur, & de locis Apostoli ad hoc sacramentum pertinentibus: & quomodo eos, qui hoc sacramentum acceperunt, variè appellet idem Apostolus, vntos, signatos, confirmatos, perfectos: Item demonstratio ex prophetia Esaiæ, quod scripturam necessariò neget, qui hoc sacramentum negat. Cap. 18.

De

DE vnctione verò alia, quæ fit in fronte eorū, qui iam baptizati sunt, quæ non potest fieri nisi ab Episcopo, vt à Sanctis Apostolis traditū est, quam negant quoq; Magdeb. sic B. Clemens in epistol. 4. scripsit: *De confirmacione Clemē- tis testimoniū in epist. III.* Omnibus ergò festinādum est sine mora renasci Deo, & demūm confignatione Clemē- ri ab Episcopo, id est, septiformem gratiam spiritūs S. percipere: quia incertus est vniuscuiusq; vitæ exitus. cū autē regeneratus fuerit per aquā, & postmodū septiformis spiritūs gratia, vt memoratum est, confirmatus, quia aliter perfectus esse non poterit, neq; sedē habere inter perfectos, si non necessitate, sed incuria aut voluntate remanserit. Deindē subiungit, vt habeat, quod à beato Petro accepimus: (sic enim est in vetustiss. exemplari biblio thecæ Vaticanæ) & cæteri sancti Apostoli, præcipiēte Domino, docuerunt. Negârunt Magdeb. centuriatores cum Luteranis suis, authore ac suafore Serpente, mysterium Confirmationis baptizatorum. Attestatur hæc epist. Clemētis traditum esse hoc mysterium à sanctis Apostolis iussu Domini, qui illud instituit. Quid igitur faciant Magd? quid? aut Apostolos negent, aut epistolam. Optionem dedit serpens. illi verò vt calliditatē Serpentis imitarentur, maluerunt epistolam negare. Sed seponamus interim epistolæ autoritatem, an negabunt libros eiusdem Clem. quos de constitutionibus Apostolorum scripsit? id est, negabuntne nubem testium, quos paulò antè commemorauit? In tertio igitur lib. cap. 16. postea, inquit, vngat Episcopus τὸ μύρον, id est, vnguento baptizatos. & cap. 17. Est, inquit, τὸ μύρον βέλαιον τοῦ ὁμολογίας, id est, vnguentum est confirmatio confessionis, scilicet fidei. vnde vsq; in hodiernum diem remansit in consuetudine ecclesiæ catholicæ hoc verbum Confirmationis, quo mysterium hoc per vniuersas ecclesias Latinas appellant Christiani, quæ est etiam huius Apostolicæ traditionis adstipulatio grauissima. & lib. 7. cap. 24. hanc vnctionem, qua baptizatus confirmatur, ait esse sigillum promissionum. Rursus in eodē lib. 7. cap. 15. est precatio, quæ adhibetur, cū iam baptizatus, hac mystica vnctione confirmatur. quæ si nihil aliud diuinius contineret, præterquàm quod in ænigmate docet, & admonet esse regeneratos bonū Christi odorē, esset tamen sanctus & pius ritus. Nunc verò qui dedit aquæ per inuocationem sanctæ Trinitatis vim regenerandi, idē dedit huic mysterio siue sacramento vim confirmandi nobis ab Apostolis traditam, quam ipsa precatio Apostolicæ traditionis declarat: sic enim precatur, qui confirmat: Dñe Deus ingenite, cui nullus est Dñs, & tu omnium Dñs es, qui odorem cognitionis euangelij omnibus gentibus sua uem præbuisisti, tu etiam nūc præsta, vt hoc mysticū vnguetū in baptizato efficax efficiatur, vt bonus odor Christi tui firmus & ex omni parte sanctus in eo maneat: & Christo commortuus, idem sit confuscitatus ac conuiuificatus ipsi. Item Dionysius Areopa. in ecclesiastica hierarchia cap. de baptismo: Ipsa verò, inquit, vnguenti vnctio, quæ perficiēdi vim habet, facit eum, qui vngitur, benè odoratū. sacra enim regeneratio copulat baptizatos cum spiritu. S. aduentum verò spiritūs S.

H h arcanum,

Eiusdē testimoniū ex constitutionibus Apostolicis.

Confirmacionis vocabuli antiquitas.

Confirmacionis, vii.

Dionysius Areopag. de Chrismate.

Quid Cyrillus Hierosol. de chrismate scripserit.

Theoria. in
Etonis chri-
smatis ex Cy-
rillo Hierosol.

Esaï. 50.
Luc. 3.
2. Cor. 2.
Eph. 6.

Philipp. 4.

Symbolum
chrismatis in
vetere lege
fuisse.
Leu. 8.
3. Reg. 1.

arcantum, qui odorem efficit spiritualem, illis relinquo cognoscendū, qui cōmunionē diuini spiritūs habiti sunt digni. & rursus cap. 4. Ecclesiasticę hierarchiæ: Ei, qui baptizatus est, ipsa (inquit) vnctio. perficiens donat aduentum spiritūs S. Videamus deinceps quid de hoc sacramento Cōfirmationis B. Cyrillus Hierosoly. scribat, vt ecclesia Hierosolymitana à S. Apostolis acceperat. postq̄ ergo in secūda Catechesi de vnctiōe ex oleo sancto, quæ in baptismo fit, differuit: de ea, quæ post baptismum fit ab Episcopo ex eo, quod græci vocant *μύρον*, ex quo chrisma sacramenti Cōfirmationis conficitur, sic in tertia mystagogica catechesi ait: Vt Christus, postq̄ in Iordane baptizatus est, ascendit de aquis, & factus est super eum substantialis aduentus spiritūs S. simili super similem requiescēte, sic etiam nobis, postq̄ ex sacro fonte ascendimus, datum est nobis chrisma, illius, quō vnctus est Christus, imago, qui est spiritus S. & paulō post: Sed caue, inquit, nē suspiceris solum vnguentum esse illic. Vt enim panis Eucharistiæ, post illam spiritūs S. inuocationem, non est amplius panis terrenus, sed Christi corpus: sic sanctum hoc vnguentum cum inuocatione, non est solum: & nudū, neq; cōmune, vt aliquis posset dicere, sed Christi & spiritūs S. chrisma, præsentiam diuinitatis efficiens: quo quidem Symbolicē frons tua, aliaq; partes corporis vnguntur. atq; vngēto quidem, quod cernitur, vngitur corpus, sancto verò ac viuifico spiritu anima sanctificatur. Vngitur primū frōs, vt liberemini illo dedecore, quod primus transgressor homo vbiq; circumferebat: & vt reuelata facie gloriā Dñi speculemini: deindē aures, vt prius accipiatis aures, quæ diuina audiūt mysteria. De quibus auribus aiebat Esaïas: Addidit mihi Dñs auriculam ad audiendum: Et Dñs in euangelio: Qui habet aures ad audiendum, audiat. Postea vnguntur nares, vt diuini vnguenti odorem sentientes, dicatis: Christi bonus odor sumus Deo in ijs, qui salui fiunt. Postremò vngitur pectus, vt induti thoracem iustitiæ, stetis contra circūuentiones diaboli. Sicut enim Saluator post baptismum & spiritūs S. descensum egressus, deuicit aduersarium: sic & vos per sacrum baptismum induti mysticum chrisma, quæ est spiritūs S. armatura, stete aduersus hostes, eosq; debellate, dicentes: Omnia possum in eo, qui me confortat Christus: à cuius chrismate Christiani appellamini, perducentes ad veritatem nomen Christiani, quod à baptismo cœpit nominari. Siquidem ante hanc gratiam non eratis propriè digni eo nomine, sed potiùs eò progredientes tendebatis, vt Christiani essetis. Illud autem necesse est, vt sciatis, esse symbolum huius vnctiōis in vetere scriptura. Cū enim Moyses mandatum Dei cum Aarone communicauit, eumq; summum sacerdotem constituit, postq̄ aqua lotus est, vnxit eum: & Christus, à chrismate scilicet typico, dictus est. Sic etiam summus sacerdos Salomonē, iam in Geon lotum, vnxit vt Rex constitueretur. Verū hęc illis in figura contingebant: nobis autē non in figura, sed verè, quando quidem verè estis à Spiritu S. vncti. principium salutis nostræ Christus: ille enim est vera delibatio, vos au-

tem

tem massa: quòd si sancta est delibatio, profectò transibit sanctitas ad massam. Seruate hoc chrisma purù ac mundum. Omnia enim docere poterit, si in vobis maneat, vt paulò; antè beatum Ioannem audistis dicere, ac multa de chrismate philosophari. Est enim hoc chrisma sanctum, spirituale, corporis custodia, animæ salutare. De hoc iam olim pphetans Esaias, aiebat: Et faciet Dñs omnibus gentibus in monte hoc, (montem vocat ecclesiam) bibent vinum: bibent lætitiã, vngentur vnguento. & vt fieret tibi certũ, de hoc mystico vnguento intelligendum esse, subiungit: Trades hæc omnia gentibus. consilium enim Dñi super omnes gentes. Hoc ergò vncti, seruate illud in vobis incontaminatum & omnis maculæ expers, proficiscētes per operabona, & placentes authori atq; duci salutis nostræ Christo Iesu: cui gloria in secula seculorum, amen. Hactenùs, quæ Cyrillus Hierosolymitanus de hac mystica vnctione ex scripturis Apostolorum & Prophetarum didicerat, & quæ ipse & ecclesia Hierosol. à sanctis Apostolis acceperat. dicam iterum, & sæpiùs, si nihil aliud diuini in hoc sacramento esset, præter hanc symbolicam doctrinam, nec esset in veteris testamenti figuris adumbratum, neq; à S. Prophetis prædictũ, nec ab Apostolis epistolis & sermone traditum, tamen esset vel propter illa, quæ in ænigmate significat, & de quibus admonet, non vulgari religione venerandum. Cùm verò nõ solum ista significet, sed operetur, quis miseros istos fascinauit, non obedire veritati? non credere apostolicæ traditioni? quis, inquam, nisi callidus serpens? vt enim minùs laboraret in filijs Luteranorum iam baptizatis decipiendis, cùm ad eam ætatem veniret, qua possent discernere rectum à prauo, persuasit parentibus eorum, vt negarent hoc mysterium Confirmationis, id est, vt tollerēt hanc armaturam. Hac enim post baptismum nudati, tanquam inermes, faciliores fiunt, vt superentur, & omni vento doctrinæ circumferantur. Vt enim S. Melchides in epist. ad clericos & omnes Hispaniæ Episcopos, de hoc mysterio Confirmationis diuinè scripsit, quia in hoc mundo tota ætate victuris, inter inuisibiles hostes & pericula gradiendum est, in baptismo regeneramur ad vitam, post baptismum confirmamur ad pugnam: in baptismo abluimur, post baptismum roboramur. Callidè ergò fecit serpens, cùm persuasit non induere post baptismum thoracem Chrismatismatis, nè cùm milite loricato decertaret. Sciebat ille, quæ B. Ioannes de hac sancta vnctione scriberet, vt paulò antè Cyrillum Hierosolymitanum, sicut à patribus acceperat, interpretari audiuimus: Et vos, inquit, vnctionem quam accepistis ab eo, maneat in vobis: & non necesse habetis, vt aliquis doceat vos: sed sicut vnctio eius docet vos de omnibus: & verum est, & nõ est mendacium. Dum enim incorruptam & puram seruetur chrisma, tam diu seruetur in eo, qui chrismate confirmatus est, spiritus intellectus, qui est pars illius spiritus septiformis, quem Clemens & Melchides dant dicunt in chrismate: qui quidè spiritus quàm diu in nobis manet, omnia, que necessaria sunt, vt cuiq; conuenit & sufficit, docet. Sciebat item idem ser-

1. Ioan. 2.

Ioannes diuinitate deserit.

Esai. 25.

Prophetia Esaiæ de chrismate in noua lege, interprete Cyrillo Hierosol.

Cur diabolus persuasit Luteranis negare mysterium confirmationis.

1. 10. conc. 313.

1. Ioan. 2.

Vnctio chrismatismatis docet de omnibus secundum epistolam Ioannis.

2. Cor. 1.

Quid opere
tur in baptis-
mato chrisma
ex Paulo

Ephes. 1.

3. Cor. 2.

1. Ioan. 2.

Quibus nomi-
nibus vocet
aposto. in epis-
tulis suis eos,
qui Chrisma
acceperunt.
2. Thess. 2.

Isai. 25.

pens huc etiam pertinere, quod Paulus scripsit in epist. 2. ad Corinth. Cùm enim locutus esset de cōstantia & stabilitate prædicationis & promissionū, quæ in prædicatione euangelij sunt, quia chrisma est confirmatio confessionis, vt ait Apostolica cōstitutio, subiungit: Qui autem confirmat nos vobiscum in Christo, & qui vnxit nos Deus: qui & signauit nos, & dedit pignus spiritūs in cordibus nostris. Hoc enim est, quod per orationē & signū crucis operatur Chrisma in Confirmato, scilicet aduentum spiritūs S. ad prædicandum & credendum constanter, & vt spiritu intellectūs & fortitudinis instructi, non decipiamur. Docet eruditè Ruardus Taper nobilis scholæ Louaniensis cancellarius, in lib. de explicatione articulorum circa dogmata ecclesiastica, locis scripturæ Sanctæ accuratè collatis, factam esse Apostolis promissionem spiritūs S. omnibus baptizatis, impleriq; in eis post baptismum, cùm confirmantur, tunc enim indui eos virtute ex alto. Sciebat igitur serpens scriptum esse ab Apostolo de illo spiritu promisso, cùm ait: In quo credentes, signati estis spiritu promissionis sancto: & idèd has quoq; voces perhorrescens, dedit operā, vt baptizati non signaretur sigillo promissionū, quod est chrisma: nè per hāc obfignationē pignore hoc spiritūs S. accepto, hereditatē firmiùs sperarent. Ad hoc quoq; mysterium pertinet, quod idem Paulus in epist. ad Corinth. ait, Sapientiam loquimur inter perfectos. Perfectos enim vocat eos, qui p hanc mysticā vnctionē donati sunt spiritu intellectūs, qui doceat omnia mysteria. Tunc enim baptizati perficiuntur non pfectione regenerationis, sed roboris & intellectūs. Vndè Clemens & Dionysius eadem ratione eos, qui confirmantur, perfici tradiderunt. Rursùs eodèd pertinet, quod idèd ait: Quicunq; ergò perfecti sumus, hoc sentiamus, vt idèd scilicet sapiamus, & in eadem regula permaneamus. hęc enim vnctio, quæ vt ait B. Ioannes, docet omnia, spiritu intellectūs & fortitudinis perficit: facitq; permanere in eadem regula, & in eodem apostolicā doctrinæ sensu. Vnctos itaq; & signatos, & confirmatos ac perfectos vocat Apostolus eos, qui hoc mysterium acceperunt. quæ nõ est mirum non intelligere Magdeburgensēs, neq; reliquos Lutheranos: qui quidem quia non receperunt charitatem veritatis, vt salui fierent, misit illis Deus operationem erroris, vt crederent mendacio: vt Apostolus de Antichristo & discipulis eius scripsit, nisi enim ita esset, qui fieri posset, vt non intelligerent, negare se scripturam, quam in ore semper ferūt, cùm mysterium vnctionis in ecclesia negant? Quæro enim, cùm Esaias de ecclesianouo testamento prophetans dicit, vt paulò antè Cyrillum Hierosolymitanum interpretantem audiuiimus: Faciet Dominus in monte hoc, bibent vinum, bibent lætitiā, vnguento vngentur, trades hęc omnia gentibus: de quo vino dicit propheta? an de cuppa? nõnne de vino mystico visibili, quod nos quidem verè habemus in ecclesia, Lutherani verò credunt se habere, licèt cum vini substantia? Si igitur de sacramento calicis visibili, quod isti dicunt habere se in suis synagogis, prophetat Esaias, & hoc ipsi cum lætitiā hodiè

hodiè in eis *disertis* bibunt, quemadmodùm non coguntur de aliqua vntione visibili in ecclesia illud accipere, vt consequens est, quod idem Propheta statim subiungit, Vnguento vngentur? Sic enim est apud septuaginta. & vt fieret, inquit Cyrillus Hierosolymitanus, certum tibi de hoc mystico vnguento intelligendum esse, subiungit Propheta, Trades hæc omnia gentibus. Quæro ergò rursùs, sunt ne Luterani ex gentibus ad Deum conuersis, de quibus Esaias prophetat, an non? si sunt, ostendant saltem in synagogis suis tale vnguentum, quale ostendunt vinum, id est, visibile & mysticum, vt ipsi credunt: quod si non possunt ostendere, quia negant esse in Ecclesia, quomodò ad eos hæc propheta pertinebit? an dicturi sunt cum solis Iudæis, non pertinere hanc prophetiam ad ecclesiam noui testamenti? ergò dicant etiã, vt consequens est, cum eisdem Iudæis, illud quod in eadem propheta textitur: Posuisti urbem fortem in ruinam, domum alienorum, vt non sit ciuitas, & in æternum non ædificetur: non pertinere etiã ad tempus noui testamenti, cùm iam ita funditus deleta est vrbs, vt iuxta hanc prophetiam, non ampliùs edificanda sit, quia iuxta prophetiam Danielis, desolatio eius vsque ad consummationem & finem perseverabit. atque ita somnient cum illis auream & gemmatam Hierusalem, & expectent eam cum eorum Antichristo: & maneant in morte, donèc omnia necessaria ecclesiæ catholicæ tradita teneant: & illa in primis mirabilia mysteria credant, eorumq; virtutem participant, & vsque in finem conseruent, in quibus Dominus virtutem destruendæ mortis, & resurrectionis consequendæ, vt hic prophetauit, per passionem suam posuit, sanctum baptismum dico, quem chrisma, vt antè explicatum est, perficit: & sanctam Eucharistiam. de hac enim Dominus, Nisi manducaueritis, inquit, carnem filij hominis, & biberitis eius sanguinem, non habebitis vitam in vobis. De baptismo verò, Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto, non intrabit in regnum cælorum. Idcirco postquàm Propheta dixit, Bibent vinum, vnguento vngentur in monte hoc: trade hæc omnia gentibus, nam consilium hoc super omnes gentes: subiungit, quæ ad virtutem horum mysteriorum pertinent, Deuorauit mors præualens, antea scilicet: & rursùm, Abstulit Deus omnem lachrymam ab omni facie: quia scilicet, vt est in interpretatione Latina vulgata, Præcipitauit mortem in sempiternum. Sed quid ego cum istis de scripturis disputo? qui magis student, quid non intelligendo reprehendant, quàm quid inquirendo rectè intelligant. si enim interpretes sanctarum scripturarum, in ecclesia catholica probatos, tum apud Græcos, tum apud Latinos, aut inquirerent, aut ab ijs, quos decipiunt, inquirendos esse putarent: scirent quidè à quibus didicissent: & ea nõssent, quæ possent & ipsos instruere ad salutem, & eos, à quibus audiuntur aut leguntur, sicut Paulus de vtroque horum Timotheum admonuit. Nunc autem non possunt dicere, à quo ista, quæ profitentur & defendunt, didicerint, nisi à Lutero, aut à Luteri discipulis, id est, à seipsis pessimis magi-

*Esaiam sicut
Eucharistiã,
ita christi-
sma designaf-
se, & de eccle-
sia noui te-
stamenti esse
locutum.*

Ioan. 6.

Ioan. 3.

2. Tim. 3.

De ecclesia
noui testame-
ti Esaiæ reci-
tatum locum
omnes anti-
qui interpre-
tes exponunt.

Theophanes.

Christianorū
ut vngendi ri-
tus etiam
baptizandi
per hæreticos
& gentiles,
dæmones imi-
tati.

ftris. Reuoluant ergo omnes commentarios interpretum Esaiæ, præter Iu-
daicos & Luteranos, & obijciant nobis catholicis, qui studemus vt scia-
mus, ex quibus sanctis patribus literas sanctas, & sanctarum scripturarum
interpretationes didicerimus: obijciant, inquam, si quem reperiant, siue
Græcum, siue Latinum, qui locum Esaiæ de vino & vnctione secundum
canonicam & diuinam 70. interpretum editionem, immo totum caput 25.
non de ecclesia noui testamenti interpretetur. Atqui præter Cyrillū Hiero-
sol. cuius interpretationem antè recitauimus, alter Cyrillus Alexandrinus
in commentarijs huius Prophetæ, cum vinum dicit Esaias, significari ait
mysticam benedictionem, & ἀγίασμα τοῦ θύου. Sic enim vocat, id est, incru-
entum sacrificium: quod (inquit) in sanctis ecclesijs facere consueuimus. &
de vnguento, Illud, inquit, significat, quo in baptismo vngimur: quod est
symbolum spiritus sancti, sicut traditum erat ecclesiæ Alexandrinæ à S.
Marco, Petri principis Apostolorum discipulo, & euangelista, qui eā fun-
dauerat: & sicut à sanctis Apostolis per spiritum S. didicerat, sic in ea sacri-
ficare, & baptizatos chrismate vngere docuerat. Theophanes quoque au-
thor Græcus, & in scripturis valde eruditus, Nicææ Episcopus, interpre-
tans totum hoc caput in lib. quem de Symphonia veteris & noui testamen-
ti inscripsit, quia dicit Propheta, Bibent lætitiā, bibent vinum: Expla-
nans, inquit, Propheta, quam lætitiā diceret, demonstrat eam ex Symbo-
lis diuinis, dicens: Illam dico, quæ specie vini apparet, & sumitur. deinde
subiungit, Immo vngentur vnctione in monte hoc. Vide, quemadmodum
vniuersalem ecclesiam vocat montem. Manifestum est enim, quod in cun-
cto orbe, diuino vnguento vnguntur, & bibunt vinum diuinæ & æternæ
ac Dominicæ lætitiæ. Hactenus Theophanes. Omitto cæteros, quia infinitum
est, omnes persequi, tantum adiungam huic capiti, quod penè oblitus
eram, vt ad illud respondeam, quod hoc loco Magdeburg. aiunt, ritus vn-
gendi magis hæreticorum, quam orthodoxorum videri esse, quod Irenæus
lib. 1. cap. 18. recensens Valentini errores, alios ait oleum in aquam, reci-
tatis quibusdam verbis, infudisse: alios, opobalsamo vnxisse baptizatos.
Sanè quidem, si eo spiritu Magdeburg. Centuriatores supersticiosos ritus
hæreticorum in vngendo apud Irenæum legissent & notassent, quo Iusti-
nus Martyr, cuius paulò antè auctoritatem isti requirebant, notauit in se-
cunda apologia supersticiosos ritus lauacri apud Gentiles, magis inde ipsos
contemptores nostrorum mysteriorum exemplo Iustini redarguissent.
Notauit enim Iustinus, quia nostrum lauacrum dæmones ex prophetis di-
dicissent, conatos fuisse illud imitari: atque ita effecisse, vt qui templa adi-
rent, se ipsos adspargerent, aut etiam se totos ablueret, priusquam sacri-
ficarent, & in Mithræ mysterijs similiter conatos esse sanctam eucharistiam
imitari, apponentes panem & aquam initiandis. Sic Magdeb. notare potius
debuissent, conatos esse dæmones per hæreticos imitari mysterium vnctio-
nis, quod ijdem ex scripturis sanctis & apostolica traditione didicissent. Vt
enim

enim dæmones transfigurant se in Angelos lucis, sic que apud nos vera sunt, in falsa apud suos mutant.

De consecratione ecclesiarum ad orationem & sacra operanda, ex Paulo, & euangelio & Esaiæ: & quomodo, qui consecrationem ecclesiarum negat, idem scripturas negare cogatur. Item quomodo id ipsum ex lib. 2. Clementis de constitutionibus Apostolorum probetur secundum consuetudinem scripturæ sanctæ ex nominibus templi, quæ in testimonium consecrationis factæ, usque in hodiernum diem seruantur. Cap. 19.

Sequitur deinceps, vt de ritu celebrandi Missam in loco consecrato, Magdeburgensibus respondeamus, quem negant Apostolicum esse, vt esse quidem Clemens in epist. 3. affirmat: quia, inquit, non meminit Iustinus in apologia secunda, sic isti probant, quæ tradunt, apud quos maior est autoritas tacentis, quàm dicentis testimonium, & quod est adhuc magis impiæ temeritatis, quia Clemens ait hoc loco, hæc Apostoli à Domino acceperunt, & nobis tradiderunt, audent dicere, non esse eius epistolam. Negæt igitur similiter epistolam Felicis 4. sanctis, ac sapientis. Pontificis, & dicant non esse eius, quia ante mille annos in præmio ipsius epistolæ, quam ille ad omnes Episcopos de consecratione ecclesiarum ad celebrandû Missas scripsit, sic ait: Quamobrèm fratres hortamur vos, monemus, & flagitamus, vt à tramite Apostolicæ institutionis nequaquam recedatis, nec à capite dissideatis: sed fidem & ordinem, quem Apostoli & Apostolici viri statuerunt, absque vlla hæsitacione teneatis. Deinde postquam consecrationem Mosaici tabernaculi commemorauit, chinasq; illas Salomonis in dedicatione templi preces recitauit, subiungit: Si enim Iudæi, qui vmbre legis deseruiebant, hæc faciebant: multò magis, quibus veritas patefacta est, & gratia & veritas per Iesum Christum data est, templa Domino ædificare, & prout melius possumus, ornare, eaq; diuinis precibus & sanctis vnctionibus cum altaribus & vasis, vestibus quoque & reliquis ad diuinum cultum explendum vtensilibus deuotè & solenniter sacrare, & non in alijs locis, quàm in Domino sacratis ab Episcopis, celebrare, nec sacrificia offerre Domino debemus. Differamus ergò cum illis de scripturis, quas in ore ferunt semper. Docet Apostolus in epistola ad Hebræos, tabernaculum, quod Moyses, vt in Exodo scriptum est, benedixit, & quæ in tabernaculo secundum legem fiebant, vt orare, & sacra operari, & munera offerre, tum ministros ipsius tabernaculi, omnia deniq; ecclesiæ nostræ, & eorum quæ in ecclesia fiunt, & ad ecclesiam pertinent, quæ idem Apost. in eadem epistola cælestia vocat, vmbas & exemplaria esse, sicut responsum est Moyse, cum consummaret tabernaculum: Vide, inquit, omnia facito secundum exemplar, quod tibi monstratum est in monte: nihil

Argum. ex negantibus solemne Magd.

Felix 4. de consecratione eccles.

Ioan. 1.

Disputatio de consecratione Ecclesiarum ex scripturis sanctis.

H. 8. 8.

Heb. 9.